

หน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย

วีณา วุฒิจำนงค์

Pragmatic Functions of “Okay” in Thai Conversation

Weena Wutthichamnong

สาขาวิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 10330

Department of Thai, Faculty of Arts, Chulalongkorn University, Bangkok, 10330

Corresponding author. E-mail address: wee_ick193@hotmail.com

บทคัดย่อ

การใช้คำว่า “โอเค” ซึ่งยืมมาจากภาษาอังกฤษที่ปรากฏในบทสนทนาภาษาไทยนับว่าน่าสนใจยิ่ง เนื่องจากปรากฏใช้อย่างกว้างขวางและมีหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ที่หลากหลาย บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย 2) เพื่อเปรียบเทียบหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยกับบทสนทนาภาษาอังกฤษ และ 3) เพื่อวิเคราะห์ความหมายแก่นของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย ข้อมูลมาจากบทสนทนาในชีวิตประจำวันและบทสนทนาในข้อความในเว็บไซต์เฟซบุ๊ก ได้ข้อมูลทั้งสิ้น 140 ครั้ง ผลการวิจัยพบว่า คำว่า “โอเค” มีหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ทั้งสิ้น 11 หน้าที่ คือ 1) แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด 2) แสดงการยอมรับ 3) สรุป 4) แสดงความเข้าใจ 5) ประเมินค่า 6) กล่าวก่อนการปิดการสนทนา 7) ยืนยันความคิดของตนเอง 8) ยุติการสนทนา 9) เกริ่นนำก่อนการเริ่มเสนอประเด็น 10) ขอความเห็นพ้องกับข้อเสนอ 11) เปลี่ยนประเด็น เมื่อเปรียบเทียบกับการใช้คำว่า “okay” ในภาษาอังกฤษพบว่า มีข้อแตกต่างที่น่าสนใจ คือ หน้าที่ยืนยันความคิดของตนเองและยุติการสนทนาปรากฏเฉพาะในบทสนทนาภาษาไทยเท่านั้น และเมื่อวิเคราะห์ความหมายแก่นพบว่า ความหมายแก่นของคำว่า “โอเค” คือ การยอมรับ

คำสำคัญ: โอเค วัจนปฏิบัติศาสตร์ บทสนทนาภาษาไทย

Abstract

The use of the expression “okay” which is an English loan word, in Thai daily conversation is worth investigating. The expression is widely used and has various pragmatic functions. This study has 3 aims: 1) to examine pragmatic functions of “okay” in Thai conversation, 2) to compare the pragmatic functions of “okay” in Thai and English and 3) to examine the core meaning of “okay” in Thai conversation. The data elicited are from Thai daily conversation and from www.facebook.com. The data consisted of 140 cases of the use of “okay”. The findings reveal that there are eleven pragmatic functions of “okay” including acknowledging, showing acceptance, concluding, indicating the message conveyed is understood, evaluating, pre-closing, confirming, closing, introducing a new topic, asking for acceptance and changing a topic. A significant difference between the use of “okay” in Thai and English is that only Thai speakers use “okay” for confirming and closing. A semantic analysis shows that the core meaning of “okay” in Thai conversation is “acceptance”.

Keywords: Okay, Pragmatics, Thai Conversation

บทนำ

คำว่า “โอเค” เป็นถ้อยคำที่มีที่มาจากภาษาอังกฤษ แต่ปรากฏใช้ในปริบทการสนทนาภาษาอื่น ๆ มากมาย ที่ผ่านมามีนักวิจัยสนใจศึกษาการใช้คำว่า “โอเค” ในภาษาต่าง ๆ และพบว่า การใช้คำว่า “โอเค” แตกต่างกันไปตาม

ปริบทการสื่อสารและบริบทสังคมวัฒนธรรม ในบริบทการสื่อสารภาษาไทย ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า ผู้พูดภาษาไทยที่อาจไม่รู้ภาษาอังกฤษก็ใช้คำว่า “โอเค” จนเป็นคำพูดติดปาก คำว่า “โอเค” มักปรากฏในบทสนทนาภาษาไทยเป็นจำนวนมาก เช่น

1. สัม พรุ้งนี้หยุดปะ
2. แมว ไม่หยุด
3. สัม โอเค ไปรีดผ้าไป
4. แมว เอ

คำว่า “โอเค” ในผลัดที่ 3 ทำหน้าที่กล่าวก่อนการปิดการสนทนา ส่วนคำว่า “เค” ในผลัดที่ 4 ทำหน้าที่ยอมรับคำสั่ง

ตัวอย่างสถานการณ์การสื่อสารข้างต้นแสดงให้เห็นว่า คำว่า “โอเค” ปรากฏใช้อยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวันและมีหน้าที่ทางวินบัญญัติศาสตร์ที่หลากหลาย กล่าวคือ ความหมายของคำว่า “โอเค” ในสถานการณ์การสื่อสารต่างๆ ขึ้นอยู่กับเจตนาของผู้พูดและการตีความของผู้ฟัง จากมุมมองด้านวินยกรรม การที่ถ้อยคำถ้อยคำหนึ่งสามารถสื่อเจตนาได้หลากหลายเป็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้คำว่า “โอเค” นิยมศึกษาหน้าที่ทางวินบัญญัติศาสตร์ของคำดังกล่าวในปริจเฉทการสนทนาประเภทต่างๆ เนื่องจากคำว่า “โอเค” ปรากฏใช้ในบริบทการสนทนาอย่างกว้างขวาง อีกทั้งผู้ใช้ภาษายังใช้คำว่า “โอเค” ในความหมายที่แตกต่างกันไปตามแต่ละสถานการณ์อีกด้วย งานวิจัยเหล่านี้จำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ งานวิจัยที่ศึกษาการใช้คำว่า “โอเค” เพียงคำเดียวและงานวิจัยที่ศึกษาคำว่า “โอเค” เปรียบเทียบกับคำที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงความในปริจเฉทหรือที่เรียกว่าดัชนีปริจเฉท (Discourse Marker) คำอื่นๆ

งานวิจัยที่ศึกษาการใช้คำว่า “โอเค” เพียงคำเดียว ได้แก่ งานวิจัยของ Gaines (2011) ที่ศึกษาหน้าที่ทางวินบัญญัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” โดยพิจารณาทำนองเสียงว่า การใช้ทำนองเสียงที่แตกต่างกันมีผลต่อหน้าที่ทางวินบัญญัติศาสตร์หรือไม่ งานวิจัยกลุ่มนี้แสดงให้เห็นว่า ในภาษาอังกฤษ ทำนองเสียงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดหน้าที่ทางวินบัญญัติศาสตร์ กล่าวคือ หากกล่าวคำว่า “โอเค” ด้วยทำนองเสียงธรรมดา ผู้พูดจะใช้เพื่อแสดงการยอมรับคู่สนทนา แต่บางครั้งก็อาจเป็นเพียงการยอมรับแต่ยังไม่อนุมัติให้กระทำหรืออาจยอมรับสิ่งที่คู่สนทนาถามมาแล้วก่อนหน้าพร้อมกับเกริ่นสิ่งที่ต้องการจะพูดต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นเครื่องมือในการยุติการสนทนาได้อีกด้วย แต่หากใช้ทำนองเสียงสูงเป็นวลีท้ายประโยคบอกเล่าแสดง

การถาม (Question Tag) ผู้พูดอาจใช้เพื่อตรวจสอบผู้ฟังว่า ยังคงติดตามผู้พูดและเข้าใจผู้พูดหรือไม่ ใช้เพื่อขออนุญาตหรือขอความเห็นชอบในกรณีที่ผู้พูดอาจจะกระทำการที่ผู้ฟังไม่พึงประสงค์ ตลอดจนเป็นกลวิธีการชิงผลัด คือ การทำให้ตนได้สิทธิ์ในการเป็นผู้พูดโดยกล่าวคำว่า “โอเค” เพื่อปิดประเด็นการสนทนาแล้วครองผลัดแทน นอกจากนี้ ในสถานการณ์การซักถามสัมภาษณ์ของตำรวจยังใช้คำว่า “โอเค” เพื่อปฏิเสธข้อกล่าวหาอีกด้วย แต่ปรากฏการใช้บ่อย

งานวิจัยกลุ่มที่ 2 เป็นงานวิจัยที่ศึกษาคำว่า “โอเค” ในฐานะที่เป็นดัชนีปริจเฉท โดยศึกษาเปรียบเทียบกับดัชนีปริจเฉทอื่นๆ เช่น คำว่า “mmhmm” “so” “right” “yeah” “anyway” (Guthrie, 1997; Othman, 2010; Querol-Julián & Bellés-Fortuño, 2010; Huddleston & Fairhurst, 2013) งานวิจัยของ Guthrie (1997) พบว่า ในภาษาอังกฤษ คำว่า “okay” จะใช้เพื่อแสดงความรับรู้ว่าจะใจความเรียบร้อยแล้ว ไม่มีถ้อยคำตามหลัง หรือหากมีถ้อยคำตามหลังก็จะเป็นประเด็นใหม่ ในทางตรงกันข้าม คำว่า “mmhmm” จะใช้เพื่อแสดงให้เห็นว่า เรื่องที่กล่าวนั้นยังไม่จบกระแสความ และจะมีถ้อยคำอื่นๆ ตามมาอีก

ส่วนการใช้คำว่า “okay?” ด้วยเสียงสูง Othman (2010) อธิบายว่า ผู้พูดจะใช้เพื่อตรวจสอบความเข้าใจกล่าวก่อนปิดเรื่อง และเป็นสัญญาณว่าผู้บรรยายพร้อมจะกล่าวถึงประเด็นถัดไปแล้ว แต่หากใช้คำว่า “right?” จะใช้เพื่อยืนยันถึงความรู้ที่ทั้งผู้บรรยายและผู้ฟังมีส่วนร่วม นอกจากนี้ บางครั้งยังใช้คำว่า “alright?” เพื่อแสดงว่าผู้บรรยายพยายามจะสร้างบรรยากาศความตั้งใจก่อนที่จะเริ่มบรรยายต่อ ส่วนคำว่า “yeah?” ใช้เพื่อตรวจสอบความต่อเนื่องว่า ผู้ฟังตามเนื้อหาที่บรรยายทันหรือไม่ ดัชนีปริจเฉทเหล่านี้ หากพูดโดยใช้ทำนองเสียงต่ำจะปรากฏในตำแหน่งต้นประโยค ใช้เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ฟัง แต่มีส่วนที่ต่างกันคือการใช้คำว่า “okay” จะสัมพันธ์กับเรื่องที่กล่าวไปแล้วก่อนหน้า ในขณะที่การใช้คำว่า “right” ใช้กล่าวถึงสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้นต่อไป

Querol-Julián and Bellés-Fortuño (2010) ศึกษา คำว่า “and” “so” และ “okay” ในปริจเฉทการพูดนำเสนอผลงานทางวิชาการ และพบว่าคำเหล่านี้มักจะปรากฏเดี่ยวๆ แต่จะปรากฏร่วมกับคำอื่นเป็น “and uh,”

“um and so,” “and uh okay” และหากใช้ทำนองเสียงสูง แสดงว่าผู้พูดพยายามดึงดูดความสนใจจากผู้ฟัง อีกทั้งผู้นำเสนอผลงานมักจะก้าวเดินหน้า ถอยหลัง ประสาน สายตากับผู้ฟังและเขย่ามือไปพร้อมกันด้วย

ในภาษาอังกฤษแบบแอฟริกัน งานวิจัยของ Huddleston and Fairhurst (2013) แสดงให้เห็นว่า ผู้พูดนิยมใช้คำว่า “okay” เพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ฟัง เกริ่นนำก่อนเริ่ม การเสนอประเด็น เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าผู้พูดพูดจบแล้ว และ ใช้ตรวจสอบว่า ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดพูดหรือไม่ นอกจากนี้ ยังใช้เพื่อรักษาลัดการพูดไว้ในกรณีที่ผู้พูดกำลังคิดสิ่งที่ จะพูดต่อไป และใช้เมื่อจะดัดแปลงคำพูดให้เป็นคำพูดของ ผู้พูดเอง (Introduce Reported Speech) ในขณะที่คำว่า “anyway” ใช้เพื่อเชื่อมสิ่งที่กำลังจะพูดกับสิ่งที่กล่าว มาแล้วก่อนหน้านี้ เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเมื่อไม่สามารถ แย้งหรือแก้ตัวกับคู่สนทนาได้ ใช้เพื่อรับรองว่าบทสนทนา ดำเนินต่อไป ทั้งยังเป็นกลวิธีรักษาน้ำหน้าของผู้พูด ส่วน การใช้คำว่า “shame” เป็นลักษณะเด่นของภาษาอังกฤษ แบบแอฟริกัน เนื่องจากปรากฏมากกว่าในภาษาอังกฤษแบบ อื่นๆ คำดังกล่าวใช้เป็นคำอุทาน เป็นคำแสดงความเป็น พวักเดียวกัน และยังใช้เป็นสำนวนในการแสดงความเสียใจ หรือการแสดงอารมณ์ความรู้สึกได้อีกด้วย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การใช้คำว่า “โอเค” ผู้วิจัยพบว่า แม้จะมีนักวิจัยบางส่วน ศึกษาการใช้คำดังกล่าวในภาษาต่างๆ เช่น ภาษาอังกฤษ (Guthrie, 1997; Othman, 2010; Querol-Julián & Bellés-Fortuño, 2010; Gaines, 2011) และภาษาอังกฤษ แบบแอฟริกัน (Huddleston & Fairhurst, 2013) แต่ก็ยัง ไม่มีผู้ศึกษาการใช้คำว่า “โอเค” ในภาษาไทย จึงน่าสนใจ ว่าคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยมีหน้าที่ทาง วัจนปฏิบัติศาสตร์อย่างไรบ้าง หน้าที่เหล่านั้นเหมือนหรือ แตกต่างกับหน้าที่ในภาษาอังกฤษอย่างไร และคำว่า “โอเค” ในภาษาไทยมีความหมายแก่นวอย่างไร

บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหน้าที่ทาง วัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนา ภาษาไทย เปรียบเทียบหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของ คำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ และวิเคราะห์ความหมายแก่นวของคำว่า “โอเค” ใน

บทสนทนาภาษาไทย โดยมีสมมุติฐานว่าคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยน่าจะมีหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ ที่หลากหลาย หน้าที่ที่พบมากที่สุดน่าจะเป็นการแสดง การยอมรับ หน้าที่บางประการอาจจะปรากฏเฉพาะใน บทสนทนาภาษาไทยเท่านั้น และคำว่า “โอเค” น่าจะมี ความหมายแก่นว คือ การยอมรับ

บทความนี้ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ส่วน คือ 1) วิธีการศึกษาและวัสดุอุปกรณ์ 2) ผลการศึกษาเรื่อง หน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ใน บทสนทนาภาษาไทย ความเหมือนและความแตกต่างของ หน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนา ภาษาไทยกับบทสนทนาภาษาอังกฤษ ความหมายแก่นวของ คำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย 3) อภิปรายผลการศึกษา และ 4) สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

วิธีการศึกษาและวัสดุอุปกรณ์

ผู้วิจัยแบ่งวิธีการศึกษาออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

1. การทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยด้านวัจนปฏิบัติ ศาสตร์ สัจจลักษณะ ดิผดุง (2552, น. 195) อธิบายถึงศาสตร์ ดังกล่าวว่า “วัจนปฏิบัติศาสตร์เป็นการศึกษาการใช้ภาษา ในปริบททางสังคม โดยเน้นที่เจตนาและการตีความของ ผู้ใช้ภาษาเป็นสำคัญ เป็นการศึกษาความหมายของถ้อยคำ (Utterance) ที่ไม่เหมือนกับการศึกษาความหมายของคำ หรือความหมายของประโยค” ผู้วิจัยทบทวนเอกสาร เกี่ยวกับทฤษฎีวัจนกรรม (Speech Act) คู่ถ้อยวัจนกรรม (Adjacency Pairs) และคำตอบที่เป็นไปตามคาด (Preferred Response) ซึ่งล้วนเป็นแนวคิดส่วนหนึ่งของวัจนปฏิบัติ ศาสตร์ และทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติ ศาสตร์ ของคำว่า “โอเค” ในภาษาต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการ วิเคราะห์ข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมดเป็นบทสนทนา ได้ตอบที่มีผู้ร่วมสนทนาจำนวน 2 คน ข้อมูลมาจากการ สนทนาในชีวิตประจำวันและบทสนทนาจากข้อความใน เว็บไซต์เฟซบุ๊ก (www.facebook.com) บทสนทนาใน

ชีวิตประจำวันบันทึกข้อมูลโดยการทำบันทึกข้อมูลอย่างละเอียด (Field Note) ในบางสถานการณ์ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตการณ์ (Observer) และในบางสถานการณ์ผู้วิจัยเป็นทั้งผู้ร่วมสนทนาและผู้สังเกตการณ์ (Participant/Observer) ไปพร้อมกัน ส่วนบทสนทนาจากข้อความในเว็บไซต์เฟซบุ๊กเป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยเป็นผู้ร่วมสนทนาทุกสถานการณ์ ทั้งนี้ ในการนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยใช้นามสมมุติแทนนามจริงของผู้ร่วมสนทนาและผู้ที่ถูกกล่าวถึงในบทสนทนาทั้งหมด อนึ่ง ตัวอย่างบทสนทนาที่มาจากข้อความในเว็บไซต์เฟซบุ๊กทั้งหมด ผู้วิจัยรักษารูปเขียนเดิมไว้ ไม่ได้แก้ไขให้เป็นภาษาไทยมาตรฐาน จึงอาจปรากฏคำที่สะกดไม่ตรงตามหลักภาษาไทย

3. การคัดเลือกข้อมูล

ผู้วิจัยคัดเลือกบทสนทนาส่วนที่ปรากฏการใช้คำว่า “โอเค” รวมถึงคำที่เป็นรูปแปรของคำว่า “โอเค” คือ “โอ” “เค” “โอเซ” “อเค” “อะเค” “เคร” และ “อะเคร” มาใช้ในการวิจัยด้วย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์หน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย

ผู้วิจัยวิเคราะห์หน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย โดยพิจารณาจากเกณฑ์ 3 ประการ (Guthrie, 1997; Othman, 2010; Querol-Julián & Bellés-Fortuño, 2010; Gaines, 2011; Huddleston & Fairhurst, 2013) ได้แก่

- 1) เจตนาของผลัดการสนทนาที่อยู่ใกล้เคียง
- 2) ข้อมูลบริบทในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้ร่วมสนทนาหรือผู้สังเกตการณ์ทุกสถานการณ์
- 3) อวัจนภาษา เช่น การพยักหน้า สีหน้า การแสดงออกทางสายตา น้ำเสียง

4.2 การเปรียบเทียบหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ

4.3 การวิเคราะห์ความหมายแก่นของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย

5. อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ 1) หน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย 2) หน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยเปรียบเทียบกับในบทสนทนาภาษาอังกฤษ 3) ความหมายแก่นของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย

1. หน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลบทสนทนาภาษาไทยที่ปรากฏการใช้คำว่า “โอเค” จำนวน 140 ข้อมูล โดยใช้เกณฑ์ทั้ง 3 ประการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “โอเค” ปรากฏใช้ในสถานการณ์การสื่อสารต่างๆ อย่างหลากหลาย สามารถสรุปหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ได้ทั้งหมด 11 หน้าที่ ได้แก่ แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด แสดงการยอมรับ สรุป แสดงความเข้าใจ ประเมินค่ากล่าวก่อนการปิดการสนทนา ยืนยันความคิดของตนเอง ยุติการสนทนา เกริ่นนำก่อนการเริ่มเสนอประเด็น ขอความเห็นพ้องกับข้อเสนอ และเปลี่ยนประเด็น หากใช้ตำแหน่งในการปรากฏของคำว่า “โอเค” เป็นเกณฑ์จะจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ คำว่า “โอเค” ปรากฏเป็นส่วนที่ 1 ของคู่ถ้อยวัจนกรรม และคำว่า “โอเค” ปรากฏเป็นส่วนที่ 2 ของคู่ถ้อยวัจนกรรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 คำว่า “โอเค” ปรากฏเป็นส่วนที่ 1 ของคู่ถ้อยวัจนกรรม พบ 8 หน้าที่ ดังนี้

1) สรุป

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่สรุปปรากฏจำนวน 21 ครั้ง หน้าที่ดังกล่าวปรากฏในสถานการณ์ที่ผู้ร่วมสนทนาทั้ง 2 ฝ่ายได้สนทนากันมาระยะหนึ่ง แล้วผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งต้องการสรุปเรื่องที่สนทนากัน มักปรากฏคำว่า “โอเค” ตามด้วยข้อสรุปเกี่ยวกับการสนทนานั้นๆ เช่น ตัวอย่างที่ 1 แก้วเป็นรุ่นน้องของอาย แก้วเคยยืมชุดอุปกรณ์เครื่องบันทึกเสียงของอาย แต่อายให้อุปกรณ์ไปไม่ครบจึงนัดพบกับแก้วเพื่อนำอุปกรณ์ไปให้เพิ่ม

ตัวอย่างที่ 1

1. แก้ว วันจันทร์ก็โหมงะพ้ออาย

2. **อายุ 11** **โหมงจำ ไหวเปล่า**
ที่ฟารากอน
3. **แก้ว** **ได้ฮ้างบบบ**
4. **อายุ** **โอเค** **งั้นเจอกันวันจันทร์**
เดี่ยวเอาแจ๊คไปให้ พี่เก็บ
ใส่กล่องดินสอแล้ว
วันจันทร์อย่าลืมทวงนะ

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 4 อายุกล่าวว่า “โอเค” หลังจากที่สนทนากับแก้วจนได้ข้อสรุปแล้ว เพื่อสรุปว่าจะนัดพบแก้วในวันจันทร์

2) ประเมินค่า

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่ประเมินค่าปรากฏจำนวน 11 ครั้ง หน้าที่ดังกล่าวปรากฏเมื่อผู้พูดต้องการให้คู่สนทนาประเมินค่าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ดังนั้นความหมายของคำว่า “โอเค” ในบริบทนี้จึงไม่สามารถระบุได้อย่างแน่ชัด เนื่องจากแนวกำหนดในใจ (Norm) ของแต่ละคนแตกต่างกัน เกณฑ์ในการประเมินค่าของแต่ละบุคคลจึงย่อมแตกต่างกันไปด้วย คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่ประเมินค่านี้ปรากฏเป็นคำกริยา เช่น ตัวอย่างที่ 2 ครูกับลูกศิษย์สนทนากันหลังจากครูไปร่วมงานงานปณิกิจศพของครูอีกคนหนึ่ง

ตัวอย่างที่ 2

1. **ครู** **ครูเพิ่งกลับจากงานเผาศพ**
อ.กัลยา
2. **ลูกศิษย์** **หา เฮ้ย ไม่รู้เรื่อง อ.กัลยา**
โอเคไหมคะ
3. **ครู** **โอเค**

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 2 และผลัดที่ 3 คำว่า “โอเค” ในบริบทการสนทนาทำหน้าที่ประเมินค่ามีความหมายคล้ายกับสบายดีหรือมีสภาพจิตใจดีขึ้น

3) กล่าวก่อนการปิดการสนทนา

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่กล่าวก่อนการปิดการสนทนาปรากฏจำนวน 10 ครั้ง หน้าที่ดังกล่าวปรากฏในสถานการณ์ช่วงท้ายของการสนทนา เมื่อผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งกำลังจะปิดการสนทนาจึงกล่าวว่า “โอเค” แล้วจึงปิดการสนทนา เช่น ตัวอย่างที่ 3 อาชัยเป็นคณะกรรมการจัดกิจกรรมการประชันกลอนสดที่มหาวิทยาลัยรังสิตและ

ขอให้ฝนเป็นพิธีกร ก่อนถึงวันจัดกิจกรรมฝนจึงถามรายละเอียดเกี่ยวกับการเดินทางไปมหาวิทยาลัยรังสิต

ตัวอย่างที่ 3

1. **ฝน** **อาชัยคะ รถตู้ที่อยู่หมอมอขีด**
ไปธรรมชาติผ่าน ม.รังสิต
ไหมคะ
2. **อาชัย** **ไม่แน่ใจ น่าจะผ่านนะ**
ม.รังสิตอยู่ พหลโยธิน 87
แล้วต้องนั่งรถเข้าซอยอีกกิโล
กว่า แต่ถ้าเขารับบนทางด่วน
หรือทางยกระดับก็คงไม่ผ่าน
3. **ฝน** **ขอบคุณค่ะ เดี่ยวฝนลองถาม**
เพื่อนดู ต้องไปถึงกี่โมงคะ
4. **อาชัย** **ดีจ้ะ ถึงประมาณเก้าโมงก็ได้**
พิธีเปิดประมาณนั้นหรือ
เลขนิดหน่อย
5. **ฝน** **ได้เลย งั้นสบายมาก**
6. **อาชัย** **โอเค ไปละ ขอให้โชคดีนะ**
7. **ฝน** **ค่ะ สวัสดีค่ะ (ไหว้)**
8. **อาชัย** **สวัสดี**

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 6 อาชัยเตรียมจะปิดการสนทนาหลังจากสนทนากับฝนเรียบร้อยแล้วจึงกล่าวว่า “โอเค” แล้วกล่าวลาเพื่อปิดการสนทนา

4) ยืนยันความคิดของตนเอง

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่ยืนยันความคิดของตนเองปรากฏจำนวน 8 ครั้ง หน้าที่ดังกล่าวปรากฏในผลัดการสนทนาของผู้ร่วมสนทนาคนใดคนหนึ่ง ไม่ได้มีหน้าที่ที่สัมพันธ์กับคู่สนทนา แต่คล้ายกับการคิดเพียงผู้เดียวแล้วพูดกับตนเอง เช่น ตัวอย่างที่ 4 กล้าและมุกเป็นเพื่อนที่ทำกิจกรรมในชมรมเดียวกัน ในวันประชุมของชมรม ทั้งสองได้สนทนากันในเวลาเข้าก่อนที่จะได้พบกันอีกครั้งในการประชุมเวลาเย็น

ตัวอย่างที่ 4

1. **กล้า** **จ้าาาาา แหะๆๆๆ เจอกัน**
ตอนประชุม
2. **มุก** **หา ประชุมไวระ อ้อๆๆๆ**
ชมรม โอเค แหะๆ ลืม

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 2 มุกกล่าวว่า “หา ประชุมไรอะ อ้อ ๆ ๆ ๆ ชมรม โอเค แหะ ๆ ลืม” คำว่า “โอเค” ในบริบทการสนทนา มุกไม่ได้กล่าวกับกล้า แต่ลักษณะคล้ายกับมุกคิดเองและพูดกับตนเองเพียงผู้เดียวว่าตนนึกออกแล้วว่าจะต้องเข้าร่วมประชุม

5) ยุติการสนทนา

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่ยุติการสนทนา ปรากฏจำนวน 6 ครั้ง หน้าที่ยกตัวอย่างปรากฏในผลัดสุดท้ายของการสนทนา เมื่อผู้ร่วมสนทนาสนทนากันจบแล้ว ผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งต้องการยุติการสนทนาจึงกล่าวว่า “โอเค” แล้วปิดการสนทนาไปทันที อย่างไรก็ตาม หน้าที่ยกตัวอย่าง ปรากฏค่อนข้างน้อย อาจเนื่องมาจากการปิดการสนทนาในลักษณะดังกล่าวมีลักษณะค่อนข้างห้วน อาจทำให้คู่สนทนาเข้าใจผิดได้ว่าผู้พูดอาจรู้สึกไม่พอใจจึงปิดการสนทนา เช่นนั้น เช่น ตัวอย่างที่ 5 หวานเป็นรุ่นน้องของฝ่าย วันหนึ่งทั้งคู่นัดพบกันที่สถานที่ที่มีทั้งสถานีรถไฟ BTS และสามารถเชื่อมต่อไปยังสถานีรถไฟฟ้ามหานครได้ หวานจึงถามฝ่ายเรื่องการเดินทาง

ตัวอย่างที่ 5

1. หวาน เจ๊ะมายังไง
2. ฝ่าย ไตติน
3. หวาน ไหวเปล่า
4. ฝ่าย ไหว
5. หวาน โอเค

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 5 เมื่อทั้งหวานและฝ่ายสนทนากันจบแล้วและหวานได้รับคำตอบแล้วว่า ฝ่ายจะเดินทางอย่างไร หวานก็กล่าวว่า “โอเค” แล้วยุติการสนทนาไปเพียงเท่านั้น

6) เกริ่นนำก่อนการเริ่มเสนอประเด็น

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่เกริ่นนำก่อนการเริ่มเสนอประเด็นปรากฏจำนวน 5 ครั้ง หน้าที่ยกตัวอย่าง ปรากฏเมื่อผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งต้องการจะเริ่มกล่าวถึงประเด็นใดประเด็นหนึ่ง แล้วกล่าวว่า “โอเค” ก่อนจะกล่าวถึงประเด็นที่ตนต้องการพูดเพื่อดึงดูดความสนใจจากผู้ฟัง ปรากฏใช้ในลักษณะคล้ายกับคำว่า “well,...” ในภาษาอังกฤษ เช่น ตัวอย่างที่ 6 เทพและฟ้าเป็นเพื่อนกัน เทพขอให้ฟ้าช่วยตรวจสอบเอกสารประกอบการสมัครงาน

ตัวอย่างที่ 6

1. เทพ ฟ้าครับ ช่วยดูสำนวน

ภาษาอังกฤษให้เราน้อย
ได้ไหมครับ อันนี้ใส่ในรีซูเม่
เพื่อบอกว่าเราได้อะไรจาก
การฝึกงานตอน ป.ตรี
– To improve the quality of
residue polymer, from the
manufacturing process, and
recycle it. ปรับปรุงคุณภาพ
พอลิเมอร์เศษเหลือ (เป็น
ส่วนเกินจากการผลิตที่ปกติ
ต้องทิ้ง) เพื่อนำกลับมา
ใช้ใหม่

– Receive a work experience
in the industry. ได้รับ
ประสบการณ์การทำงาน
ในโรงงานอุตสาหกรรม
มีภาษาไทยกำกับไว้ก็จะได้
รู้ว่าเราต้องการสื่ออะไร
โอเค 1. มันต้องมีโครงสร้าง
คู่ขนานอะ คือ ถ้าจะเขียน
เป็นข้อ ๆ ก็ให้ทุกข้อมี
โครงสร้างเหมือนกัน เช่น
ขึ้นด้วย to+verb ทั้งหมด
หรือถ้าเป็นนามวลีก็นามวลี
ทุกข้อ ถ้าเป็นประโยคก็เป็น
ประโยคทุกข้อ

3. เทพ อ้อ

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 2 ฟ้ากล่าวว่า “โอเค” แล้วจึงเริ่มตอบคำถามของเทพ คำว่า “โอเค” ในบริบทดังกล่าวไม่ได้มีความหมายใด ๆ แต่ใช้เกริ่นนำก่อนที่จะเริ่มกล่าวถึงประเด็นใหม่

7) ขอความเห็นพ้องกับข้อเสนอ

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่ขอความเห็นพ้องกับข้อเสนอปรากฏจำนวน 2 ครั้ง หน้าที่ยกตัวอย่าง ปรากฏเมื่อผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งต้องการเสนอให้คู่สนทนากระทำการบางประการ คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่ดังกล่าว

มีความหมายคล้ายคำว่า “ตกลง” มักตามด้วยคำแสดงการถาม เช่น “ไหม” “ใช่ไหม” หรือใช้ทำนองเสียงสูง เช่น ตัวอย่างที่ 7 ครูชวนให้ลูกศิษย์ช่วยอ่านและวิจารณ์งานวิจัยของครู แต่ลูกศิษย์มีภารกิจอื่น ไม่สามารถช่วยครูได้ ครูจึงให้ลูกศิษย์อีกคนหนึ่งทำล่วงหน้าไปก่อน

ตัวอย่างที่ 7

1. ครู ครูจะให้นักศึกษา ป.ตรี
ทำไปพลางๆ ก่อน หนูมา
เก็บตอนท้ายก็แล้วกัน
2. ลูกศิษย์ ค่ะ
3. ครู จะได้เป็นอิตีเตอร์ให้
ครูปะ อออิ
4. ลูกศิษย์ โอเค

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 3 ครูกล่าวว่า “จะได้เป็นอิตีเตอร์ให้ ครูปะ อออิ” เพื่อชวนให้ลูกศิษย์มาช่วยอ่านงานวิจัยของครู โดยใช้คำว่า “ครู” ซึ่งเป็นรูปแปรของคำว่า “โอเค” ตามด้วยคำแสดงการถาม “ปะ”

8) เปลี่ยนประเด็น

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่เปลี่ยนประเด็นปรากฏจำนวน 1 ครั้ง หน้าที่ยกตัวอย่างปรากฏเมื่อผู้ร่วมสนทนาคณะหนึ่งต้องการจะเปลี่ยนประเด็นในการสนทนา คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่ดังกล่าวเป็นดัชนีปริจเฉทที่บ่งบอกว่า การสนทนานั้นกำลังจะกล่าวถึงประเด็นใหม่ เช่น ตัวอย่างที่ 8 อ่องและแดนเป็นเพื่อนกัน แดนต้องการจะปรึกษาอ่องเกี่ยวกับการจัดหน้ากระดาษในคอมพิวเตอร์ แต่อ่องเล่าถึงรุ่นพี่ที่เรียนรุ่นเดียวกันให้แดนฟังก่อน

ตัวอย่างที่ 8

1. อ่อง ได้คุยกะพี่เอกแล้วนะ
2. แดน จริงดิ
3. อ่อง สรุปว่ายังเรียนอยู่ แต่เหมือน
ครูยังไม่โทรหาเลย
4. แदन อ้อ
5. อ่อง ก็เลยคิดว่าวันจันทร์หลัง
ปฐมนิเทศก็ไปคุยกะอาจารย์
6. แदन เราก็รู้แค่นั้นเหมือนกัน
7. อ่อง พี่เอกก็ไม่กล้าเข้าไป โอเค
มาเรื่องของเธอ

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 7 เมื่ออ่องกล่าวถึงประเด็นเรื่องพี่เอกจบแล้ว และต้องการเปลี่ยนประเด็นเป็นเรื่องที่แดนกล่าวไว้ว่าจะขอปรึกษา จึงใช้คำว่า “โอเค” แล้วเปลี่ยนประเด็นในการสนทนา

1.2 คำว่า “โอเค” ปรากฏเป็นส่วนที่ 2 ของ คู่ถ้อยวัจนกรรม พบ 3 หน้า ดังนี้

1) แสดงความรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่แสดงความรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูดปรากฏจำนวน 32 ครั้ง หน้าที่ยกตัวอย่างปรากฏในสถานการณ์ที่ผู้ร่วมสนทนาคณะหนึ่งกล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วคู่สนทนากล่าวว่า “โอเค” เพื่อแสดงให้เห็นว่าตนรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูดแล้ว เช่น ตัวอย่างที่ 9 แต้เป็นรุ่นพี่ของอ้อย แต้และอ้อยต้องไปทำธุระด้วยกันที่ต่างจังหวัดและอ้อยเป็นผู้ดูแลเรื่องการจองที่พัก แต้ถามอ้อยเกี่ยวกับการจองที่พัก

ตัวอย่างที่ 9

1. แต้ เราจำเป็นต้องจองก่อนป่าว
2. อ้อย โรงแรมสยามไม่ต้อง
3. แต้ จองนี่คือจ่ายมัดจำ หรือ
จองปาก
4. อ้อย แต่เขาบอกให้พ่วงนี้ซัก
10 โมง โทรถามเขาอีกที
เผื่อมีเซลล์แมนเช็คเอาที่
จองปาก
5. แต้ อิมๆ โอเค

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 5 แต้กล่าวว่า “อิมๆ โอเค” เพื่อแสดงความรู้เรื่องที่อ้อยเล่าว่าโรงแรมให้โทรศัพท์ถามอีกครั้งในวันรุ่งขึ้นว่ามีห้องพักร้างหรือไม่

2) แสดงการยอมรับ

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่แสดงการยอมรับปรากฏจำนวน 26 ครั้ง หน้าที่ยกตัวอย่างปรากฏสามารถแบ่งเป็นประเภทย่อยได้อีก 4 ประเภท คือ แสดงการยอมรับข้อเสนอ แสดงการยอมรับเงื่อนไข แสดงการยอมรับคำขอร้อง และแสดงการยอมรับคำสั่ง ดังนี้

ก) แสดงการยอมรับข้อเสนอ

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่แสดงการยอมรับข้อเสนอปรากฏในสถานการณ์ที่ผู้ร่วมสนทนา

คนหนึ่งแสดงข้อเสนอบางประการแล้วคู่สนทนาเห็นพ้องและยอมรับข้อเสนอนั้นด้วยการกล่าวว่า “โอเค” เช่น ตัวอย่างที่ 10 กระแต่เป็นรุ่นพี่ของน้อง ทั้งสองอยู่ร่วมในโครงการวิจัยโครงการหนึ่งซึ่งต้องแต่งคำประพันธ์ประกอบนิทาน กระแต่แต่งคำประพันธ์เสร็จเรียบร้อยแล้วจึงขอให้น้องช่วยวิจารณ์ น้องจึงปรับการใช้คำบางส่วน

ตัวอย่างที่ 10

1. น้อง หีบลิกลับล็อกเมลิ็ดไว้
เปิดได้ยาก ขยับปากให้
ถูออกทุกเสียง คิด
รอบคอบสะกดขีด
วัดสำเนียง หากหลบ
เสียงออกเสียงผิดหีบ
ปิดตาย เจ้ หนูแกเป็น
แบบนี้ เจ๊วใจ
2. กระแต่ โอเค เออ สิบบอกว่า
พี่แอบแกของน้องนิดนึ่ง
ด้วย เพราะเห็นว่าแม่
กต มากกว่าแม่นั้นนะ

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 2 กระแต่กล่าวว่า “โอเค” เพื่อแสดงการยอมรับว่าตนเห็นพ้องกับคำประพันธ์ที่น้องเสนอให้ปรับแก้ จากนั้นจึงกล่าวถึงประเด็นอื่น

ข) แสดงการยอมรับเงื่อนไข

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่แสดงการยอมรับเงื่อนไขปรากฏเมื่อผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งเสนอเงื่อนไขบางประการให้คู่สนทนาทราบและคู่สนทนายอมรับเงื่อนไขนั้นด้วยการกล่าวว่า “โอเค” เช่น ตัวอย่างที่ 11 แอ่วเป็นรุ่นพี่ของยศ วันหนึ่งยศต้องการปรึกษาแอ่วเกี่ยวกับการทำสารนิพนธ์

ตัวอย่างที่ 11

1. ยศ พี่แอ่วจ๋า ผมขอปรึกษา
สารนิพนธ์ได้ปะพี่
2. แอ่ว ยศรีบเปล่า พี่ขออาบน้ำ
แป้นึง เดี่ยวพี่มาช่วย
3. ยศ เค..ๆ ผมรอ

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 3 ยศกล่าวว่า “เค..ๆ ผมรอ” ยศใช้คำว่า “เค” ซึ่งเป็นรูปแปรของ

คำว่า “โอเค” เพื่อแสดงการยอมรับเงื่อนไขที่แอ่วเสนอว่า จะขออาบน้ำก่อนแล้วจึงจะมาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการทำสารนิพนธ์

ค) แสดงการยอมรับคำขอร้อง

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่แสดงการยอมรับคำขอร้องใช้เมื่อผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งขอร้องให้คู่สนทนากระทำการบางประการและคู่สนทนายอมรับคำขอร้องนั้นด้วยการกล่าวว่า “โอเค” เช่น ตัวอย่างที่ 12 เจ อิง และเล็กเป็นเพื่อนที่เรียนรุ่นเดียวกัน ทั้งสามคนเรียนสาขาวิชาภาษาไทย โดยเจและเล็กเรียนสายภาษาไทย ส่วนอิงเรียนสายวรรณคดีไทย เจขอให้อิงช่วยหาเพื่อนอ่านบทอาศิรวาทที่เล็กเป็นผู้ประพันธ์

ตัวอย่างที่ 12

1. เจ อิง เดี่ยวเล็กจะแต่ง
อาศิรวาท ร.5 ยังไงแล้ว
ขอสายวรรณฯ อ่านซักคน
สองคนเน้อ
2. อิง โอเคจ๋า

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 2 อิงกล่าวว่า “โอเคจ๋า” เพื่อแสดงการยอมรับคำขอร้องของเจที่ขอร้องให้ตนช่วยหาคนอ่านบทอาศิรวาท

ง) แสดงการยอมรับคำสั่ง

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่แสดงการยอมรับคำสั่งใช้เมื่อผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งสั่งให้คู่สนทนากระทำการบางประการและผู้รับคำสั่งยอมรับคำสั่งนั้นด้วยการกล่าวว่า “โอเค” เช่น ตัวอย่างที่ 13 แดนและพลูเป็นเพื่อนกัน ในการเตรียมงานจัดพิธีถวายราชสักการะพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คณะกรรมการจัดงานได้สั่งทำเครื่องถวายราชสักการะที่จะใช้ในพิธี แต่แดนไม่สามารถไปรับของที่สั่งไว้ได้จึงให้พลูไปรับแทน

ตัวอย่างที่ 13

1. แดน ขอมมีบายศรี 2 พาน
หมาก 2 และพุ่มทองน้อย
3 จ้า
2. พลู โอเค เจจัดให้จ๊ะ

ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 2 พลูกล่าวว่า “โอเค เจจัดให้จ๊ะ” เพื่อแสดงการยอมรับคำสั่งของแดนว่าตนจะไปรับเครื่องถวายราชสักการะแทน

3) แสดงความเข้าใจ

คำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่แสดงความเข้าใจปรากฏจำนวน 18 ครั้ง หน้าที่ตั้งกล่าวปรากฏในสถานการณ์ที่ผู้ร่วมสนทนาคนหนึ่งอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้คู่สนทนาฟัง เมื่อคู่สนทนาเข้าใจเรื่องราวเป็นอย่างดีแล้วจึงกล่าวว่า “โอเค” เช่น ตัวอย่างที่ 14 พลอยและสิงโตเป็นรุ่นพี่รุ่นน้องที่รู้จักกัน วันหนึ่งพลอยได้เป็นผู้พิสูจน์อักษรบทความของสิงโต แต่พลอยไม่แน่ใจว่าต้นฉบับบทความนั้นสะกดคำถูกต้องหรือไม่

ตัวอย่างที่ 14

1. พลอย หน้า 140 ไคลงจากทะเล
พาย บาทที่สี่ “สวยวิมุตติ
ลากชั้น เสรีซ้องปอง
ประสงค์” “ชั้น” หรือ
“ชั้น”

2. สิงโต ถูกแล้วครับ เขาเล่นสัมผัส
ข้ามวรรค ช ไซ่

3. พลอย โอเค เสรีสมบูรณ์ไป 2 คน
ตัวอย่างข้างต้น ในผลัดที่ 3 พลอยกล่าว

ว่า “โอเค” เพื่อแสดงว่า ตนเข้าใจเหตุผลที่สิงโตอธิบายแล้วว่าต้นฉบับบทความใช้คำว่า “ชั้น” เนื่องจากต้องการเสียงสัมผัสอักษร

จากการวิเคราะห์หน้าที่ทางวินบัญญัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย ผู้วิจัยพบว่า คำว่า “โอเค” ปรากฏทั้งในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ของคู่ถ้อยวัจนกรรม ตามมุมมองด้านวินยกรรม ถ้อยคำจะทำหน้าที่เป็นวัจนกรรมใดนั้นต้องเป็นไปตามเงื่อนไขวัจนกรรมทั้ง 4

ข้อ คือ เงื่อนไขเนื้อความ (Propositional Condition) เงื่อนไขเบื้องต้น (Preparatory Condition) เงื่อนไขความจริงใจ (Sincerity Condition) และเงื่อนไขจำเป็น (Essential Condition) ดังนั้น การที่ถ้อยคำหนึ่งสามารถทำหน้าที่เป็นวัจนกรรมได้หลากหลายจึงเป็นถ้อยคำที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

2. หน้าที่ทางวินบัญญัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยเปรียบเทียบกับในบทสนทนาภาษาอังกฤษ

ในการศึกษาเปรียบเทียบ ผู้วิจัยจะใช้ผลการวิจัยของงานวิจัยที่ศึกษาการใช้คำว่า “okay” ในบทสนทนาภาษาอังกฤษ ได้แก่ งานวิจัยของ Guthrie (1997); Othman (2010); Querol-Julián and Bellés-Fortuño (2010); Gaines (2011) และ Huddleston and Fairhurst (2013) มาเปรียบเทียบกับหน้าที่ทางวินบัญญัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย

จากการทบทวนงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพบว่า ในบทสนทนาภาษาอังกฤษ คำว่า “okay” มีหน้าที่ทางวินบัญญัติศาสตร์จำนวน 13 หน้าที่ ได้แก่ แสดงการยอมรับ แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด แสดงความเข้าใจ ปฏิเสธข้อกล่าวหา ยุติการสนทนา เกริ่นนำก่อนการเริ่มเสนอประเด็น ขอความเห็นพ้องกับข้อเสนอ ซึ่งผลัดกล่าวก่อนการปิดการสนทนา บ่งชี้ว่าผู้พูดพูดจบแล้วตรวจสอบความเข้าใจของผู้ฟัง กล่าวก่อนดัดแปลงคำพูดให้เป็นคำพูดของผู้พูดเอง และครองผลัดขณะคิดสิ่งที่จะพูดต่อไป ซึ่งผู้วิจัยจะแสดงการเปรียบเทียบดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบหน้าที่ทางวินบัญญัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยกับบทสนทนาภาษาอังกฤษ

หน้าที่ทางวินบัญญัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค”	ปรากฏในบทสนทนาภาษาไทย	ปรากฏในบทสนทนาภาษาอังกฤษ
แสดงความรับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด	✓	✓
แสดงการยอมรับ	✓	✓
สรุป	✓	
แสดงความเข้าใจ	✓	✓
ประเมินค่า	✓	
กล่าวก่อนการปิดการสนทนา	✓	✓
ยืนยันความคิดของตนเอง	✓	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

หน้าที่ทางวินปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค”	ปรากฏในบทสนทนา ภาษาไทย	ปรากฏในบทสนทนา ภาษาอังกฤษ
ยุติการสนทนา	✓	✓
เกริ่นนำก่อนการเริ่มเสนอประเด็น	✓	✓
ขอความเห็นพ้องกับข้อเสนอ	✓	✓
เปลี่ยนประเด็น	✓	
ชิงผลัด		✓
ปฏิเสธข้อกล่าวหา		✓
บ่งชี้ว่าผู้พูดพูดจบแล้ว		✓
ตรวจสอบความเข้าใจของผู้ฟัง		✓
ครองผลัดขณะคิดสิ่งที่พูดต่อไป		✓
กล่าวก่อนตัดแปลงคำพูดให้เป็นคำพูดของผู้พูดเอง		✓
ตอบรับคำขอโทษ* (ปรากฏในบทสนทนาภาษาอังกฤษใน ชีวิตประจำวัน แต่ไม่ปรากฏในผลการวิจัยที่ศึกษาการใช้คำว่า “okay” ในบทสนทนาภาษาอังกฤษ)		✓

หน้าที่ทางวินปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ส่วนใหญ่ปรากฏทั้งในบทสนทนาภาษาไทยและบทสนทนาภาษาอังกฤษ หน้าที่ที่ปรากฏในบทสนทนาภาษาไทยใดภาษาหนึ่งอาจไม่ได้เป็นลักษณะเฉพาะของภาษานั้นๆ แต่อาจเนื่องมาจากการวิจัยที่ศึกษาการใช้คำว่า “okay” ในบทสนทนาภาษาอังกฤษบางเรื่องเลือกศึกษาบทสนทนาในปริเฉทเฉพาะ เช่น การบรรยายทางวิชาการ การสัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงอาจทำให้พบเพียงบางหน้าที่เท่านั้น ผู้วิจัยได้ตรวจสอบการใช้คำว่า “okay” ในภาษาอังกฤษกับเจ้าของภาษาจำนวน 3 คน ทั้ง 3 คนเป็นผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกัน พบว่าหน้าที่ที่ปรากฏเฉพาะในข้อมูลบทสนทนาภาษาไทยที่ใช้ในงานวิจัยนี้ก็สามารรถปรากฏในบทสนทนาภาษาอังกฤษได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามเจ้าของภาษามองว่าในภาษาอังกฤษไม่นิยมใช้คำว่า “okay” เพื่อยืนยันความคิดของตนเอง และไม่นิยมใช้เพื่อยุติการสนทนา เนื่องจากอาจเป็นการปิดการสนทนาที่ไม่สุภาพนัก ทั้งนี้ ต้องพิจารณาความเสี่ยง สีหน้า อารมณ์ของผู้ร่วมสนทนาประกอบด้วย

นอกจากหน้าที่ทางวินปฏิบัติศาสตร์ที่แตกต่างกันแล้ว จากข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่าการใช้คำว่า “โอเค” ที่ปรากฏเป็นคำซ้ำหรือใช้เครื่องหมายยมก ในบางสถานการณ์อาจมีความหมายแตกต่างกับการใช้คำว่า “โอเค” เพียงครั้งเดียว เช่น สถานการณ์

ต่อไปนี้ แอ้วเป็นรุ่นพี่ของเกด ทั้งคู่ต่างกำลังทำ งานวิจัยของตน โดยเกดกำลังทำงานวิจัยเกี่ยวกับคำที่มีความหมายว่ามาก วันหนึ่งแอ้วขอให้เกดช่วยอ่านบทความที่ตนเขียน

1. แอ้ว พี่ไม่รู้ว่ามันยากเปล่า มันก็ภาษาไทยนี่แหละ
2. เกด เผื่อๆ พักสายตาจากพี่มากหน่อย 55555555
3. แอ้ว แต่มันเป็นทฤษฎีที่เกดไม่เคยเรียน
4. เกด อูยตายยยย ย้นยากแล้วแหละพี่
5. แอ้ว เปล่า เพราะเกดไม่เคยเรียนนี่แหละ พี่ถึงอยากให้อ่านให้หน่อย อยากรู้ว่าถ้าคนอื่นมาอ่านจะเข้าใจไหม
6. เกด โอเคๆๆๆ ลองไหมพี่
7. แอ้ว เกดตั้งคำถามมาได้เต็มที่ไม่ต้องเกรงใจ
8. เกด โอเคๆ คำถามปัญญ่อ่อนพี่อย่าด่านะ 55555555
9. แอ้ว มาเลย ถามอะไรก็ได้ ยกเว้นผู้วิจัยชื่ออะไร

ในผลัดที่ 6 และในผลัดที่ 8 เกดกล่าวว่า “โอเคๆๆๆ ลองไหมพี่” และ “โอเคๆ คำถามปัญญ่อ่อนพี่อย่าด่านะ 55555555” ตามลำดับ การใช้คำว่า

“โอเค” แล้วกล่าวซ้ำหลาย ๆ ครั้งแสดงถึงความกระตือรือร้นเป็นพิเศษ

อย่างไรก็ตาม การใช้คำว่า “โอเค” ที่เป็นคำซ้ำในบางสถานการณ์ก็อาจแฝงความหมายว่าผู้พูดไม่ค่อยพอใจหรือไม่ค่อยเต็มใจจะตอบสนทนาเท่าใดนัก เช่นสถานการณ์ต่อไปนี้ ทิพย์และเตยเป็นเพื่อนกัน วันหนึ่งทั้งคู่นัดกันว่าวันรุ่งขึ้นจะต้องไปหอสมุดแห่งชาติตั้งแต่เช้า

1. ทิพย์ เตย พรุ่งนี้ว่าไปกี่โมงดี ออกกี่โมงอะ
2. เตย ต้องไปขึ้นรถตู้วันปิ่นเกล้า ประมาณหกโมงสิบห้า ไหวปะ
3. ทิพย์ โอเคๆ ไหวก็ได้

ในผลัดที่ 3 ทิพย์กล่าวว่า “โอเคๆ ไหวก็ได้” คำว่า “โอเค” ในบริบทสถานการณ์ดังกล่าวทำหน้าที่แสดงการยอมรับข้อเสนอ แต่เป็นการยอมรับที่ไม่ค่อยเต็มใจนักสังเกตได้จากคำว่า “ก็ได้”

ความหมาย

- (1) ยอมรับความคิดของตนเอง
- (2) ยอมรับความคิดของคู่สนทนา
- (3) ยอมรับว่าตนรับรู้และเข้าใจสิ่งที่คู่สนทนาพูด
- (4) ยอมรับเรื่องราวทั้งหมดที่สนทนากัน

หน้าที่ของคำว่า “โอเค” ที่ปรากฏเป็นส่วนที่ 1 ของคู่ถ้อยวัจนกรรมแสดงถึงการยอมรับความคิดหรือเรื่องราวของตนเองก่อนที่จะดำเนินการสนทนาต่อไป หากปรากฏในช่วงท้ายของการสนทนายังแสดงถึงการยอมรับเรื่องราวทั้งหมดที่สนทนากัน ผู้พูดจึงสรุปประเด็น กล่าวก่อนปิดการสนทนา และยุติการสนทนาในที่สุด ส่วนหน้าที่ของคำ

นอกจากนี้ หน้าที่ตอบรับคำขอโทษเป็นหน้าที่ที่ไม่ปรากฏในผลการวิจัยของงานวิจัยที่ศึกษาการใช้คำว่า “okay” ในบทสนทนาภาษาอังกฤษ แต่เป็นคำพูดติดปากของผู้พูดภาษาอังกฤษ หากมีผู้กล่าวขอโทษ ผู้พูดภาษาอังกฤษจะตอบรับคำขอโทษนั้นด้วยการกล่าวว่า “That’s okay.” ในขณะที่ในภาษาไทยจะไม่ใช้คำว่า “โอเค” เพื่อตอบรับคำขอโทษ แต่จะใช้คำว่า “ไม่เป็นไร” แทน

3. ความหมายแก่นของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย

จากการศึกษาการใช้คำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยทั้ง 11 หน้าที่พบว่าแม้คำว่า “โอเค” จะมีหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์แตกต่างกันไปตามบริบท แต่ก็มี ความหมายบางส่วนร่วมกัน จากการพิจารณาความหมายดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่าความหมายแก่นของคำว่า “โอเค” คือ “การยอมรับ”

หน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์

- ประเมินค่า
- ยืนยันความคิดของตนเอง
- เกริ่นนำก่อนการเริ่มเสนอประเด็น
- ขอความเห็นพ้องกับข้อเสนอ
- แสดงการยอมรับข้อเสนอ
- แสดงการยอมรับเงื่อนไข
- แสดงการยอมรับคำขอร้อง
- แสดงการยอมรับคำสั่ง
- แสดงความรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด
- แสดงความเข้าใจ
- เปลี่ยนประเด็น
- สรุป
- กล่าวก่อนการปิดการสนทนา
- ยุติการสนทนา

ว่า “โอเค” ที่ปรากฏเป็นส่วนที่ 2 ของคู่ถ้อยวัจนกรรมก็แสดงถึงการยอมรับว่าตนรับรู้และเข้าใจสิ่งที่คู่สนทนาพูด ยอมรับข้อเสนอ ยอมรับเงื่อนไข ยอมรับคำขอร้อง ยอมรับคำสั่งของคู่สนทนา สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องคำตอบที่เป็นไปตามคาดหวัง (Preferred Response) เมื่อผู้พูดกล่าว

ถ้อยคำแสดงเจตนาบางประการไปก็คาดว่า คู่สนทนา จะกล่าวถ้อยคำตอบกลับเช่นเดียวกับที่ตนคาดไว้

อภิปรายผลการศึกษา

คำว่า “โอเค” ปรากฏใช้ในบทสนทนาภาษาไทยอย่าง กว้างขวาง ผู้ใช้ภาษาไทยที่อาจไม่รู้ภาษาอังกฤษก็พูดคำ ดังกล่าวจนเป็นคำพูดติดปาก การที่ความหมายแก่นของ คำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยคือการยอมรับอาจ สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของคนไทยที่นิยมแสดงความ เห็นด้วยและยอมรับคู่สนทนา มากกว่าที่จะแสดงความเห็น แย้ง เนื่องจากคนไทยคำนึงถึงเรื่องการรักษาหน้าของ คู่สนทนาและการรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องคู่ถ้อยวัจนกรรมและคำตอบที่ เป็นไปตามคาด กล่าวคือ ในการสนทนา เมื่อผู้ร่วมสนทนา ฝ่ายหนึ่งกล่าวถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็มักจะคาดหวังว่า คู่สนทนาจะรับฟังและยอมรับเรื่องนั้น เช่น หากผู้พูด ขอร้องผู้ฟัง ผู้พูดก็คาดว่าผู้ฟังจะยอมรับคำขอร้องนั้นและ กระทำสิ่งที่ผู้พูดขอร้อง เป็นต้น

จากความหมายแก่นซึ่งหมายถึงการยอมรับ เมื่อคำว่า “โอเค” ปรากฏใช้ในบริบทการสื่อสารมากขึ้น จึงทำให้เกิด การขยายความหมายของคำและดูดซับความหมายของคำ ในบริบทใกล้เคียง ทำให้คำว่า “โอเค” เกิดความหมาย ใหม่และใช้ในบริบทที่กว้างขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำว่า “โอเค” ที่ทำหน้าที่ประเมินค่า การตีความความหมายย่อม ต้องอาศัยบริบท เนื่องจากคำดังกล่าวไม่ได้มีความหมาย ที่ชัดเจนแน่นอน แต่เป็นความหมายเชิงบวกของสิ่งที่ กล่าวถึง ดังนั้น หากกล่าวประโยค “ช่วงนี้สุขภาพโอเค ใหม” คำว่า “โอเค” ในประโยคข้างต้นจะหมายถึงมี สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง แต่หากเป็นประโยค “ที่ไปเที่ยวมา น้ำตกที่นครนายกโอเคไหม” คำว่า “โอเค” ในประโยคนี้ จะหมายถึง สวย ร่มรื่น น่าประทับใจ การตีความ ความหมายของคำในสถานการณ์ต่างๆ จึงต้องพิจารณา จากบริบทการสื่อสาร วัจนภาษา ตลอดจนปัจจัยอื่นๆ ที่ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการสื่อสารแต่ละสถานการณ์ ประกอบด้วย

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หน้าที่ทาง วัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนา ภาษาไทย เปรียบเทียบหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของ คำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยกับบทสนทนา ภาษาอังกฤษ ตลอดจนวิเคราะห์ความหมายแก่นของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า คำว่า “โอเค” มีหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์จำนวน 11 หน้าที่ แบ่งเป็นหน้าที่ของคำว่า “โอเค” ที่ปรากฏเป็นส่วนของ 1 ของคู่ถ้อยวัจนกรรมจำนวน 8 หน้าที่ ได้แก่ หน้าที่สรุป ประเมินค่า กล่าวก่อนการปิดการสนทนา ยืนยันความคิด ของตนเอง ยุติการสนทนา เกริ่นนำก่อนการเริ่มเสนอ ประเด็น ขอความเห็นพ้องกับข้อเสนอ และเปลี่ยนประเด็น และหน้าที่ของคำว่า “โอเค” ที่ปรากฏเป็นส่วนที่ 2 ของ คู่ถ้อยวัจนกรรมจำนวน 3 หน้าที่ ได้แก่ หน้าที่แสดงความ รับรู้สิ่งที่คู่สนทนาพูด แสดงการยอมรับ และแสดงความ เข้าใจ หน้าที่ที่พบมากที่สุดคือหน้าที่แสดงความรับรู้สิ่งที่ คู่สนทนาพูด ด้านหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” ที่ปรากฏในบทสนทนาภาษาไทยไม่ค่อยแตกต่าง กับในบทสนทนาภาษาอังกฤษมากนัก หน้าที่ที่แตกต่างคือ หน้าที่ยืนยันความคิดของตนเองและหน้าที่ยุติการสนทนา ไม่ค่อยนิยมใช้ในบทสนทนาภาษาอังกฤษ และผู้พูดภาษา อังกฤษจะไม่พูดคำว่า “okay” ซ้ำๆ หลายครั้งเหมือนผู้พูด ภาษาไทย นอกจากนี้คำว่า “okay” ที่ใช้ในการตอบรับ คำขอโทษปรากฏเฉพาะในบทสนทนาภาษาอังกฤษเท่านั้น ไม่ปรากฏใน บทสนทนาภาษาไทย ส่วนความหมายแก่น ของคำว่า “โอเค” ในบทสนทนาภาษาไทยคือการยอมรับ

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยเห็นว่าคำว่า “โอเค” เป็นคำที่น่าสนใจและยังมี ประเด็นที่สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้อีกหลากหลาย งานวิจัย นี้ศึกษาเฉพาะหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ของคำว่า “โอเค” เท่านั้น อาจศึกษาตำแหน่งการปรากฏหรือศึกษา เปรียบเทียบกับภาษาต่างประเทศ เพื่อให้เห็นความเหมือน และความแตกต่างของการใช้คำคำเดียวกันในบริบททาง สังคมและวัฒนธรรมที่ต่างกัน และแม้งานวิจัยนี้จะ เปรียบเทียบผลการวิจัยที่ศึกษาหน้าที่ทางวัจนปฏิบัติ

ศาสตร์ของคำว่า “okay” ในภาษาอังกฤษ แต่ก็ยังไม่ได้พิจารณาในเชิงปริมาณ ผลการศึกษาข้ามวัฒนธรรมอาจเป็นประโยชน์กับการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมได้

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ธีรพร พานโพธิ์ทอง ที่กรุณาให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่งในการปรับแก้บทความให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบคุณผู้บอกภาษาซึ่งเป็นผู้พูดภาษาอังกฤษแบบอเมริกันทั้ง 3 คน ที่กรุณาตรวจสอบและอธิบายการใช้คำว่า “okay” ในบทสนทนาภาษาอังกฤษ

เอกสารอ้างอิง

สุจริตลักษณ์ ดีผดุง. (2552). *วัจนปฏิบัติศาสตร์เบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล. [1]

Gaines, P. (2011). The multifunctionality of discourse operator okay: Evidence from a police interview. *Journal of Pragmatics*, 43, 3291–3315.

Guthrie, A. M. (1997). On the systematic deployment of okay and mmhmm in academic advising sessions. *Pragmatics*, 7(3), 397–415.

Huddleston, K., & Fairhurst, M. (2013). The pragmatic markers anyway, okay, and shame: A South African English corpus study. *Linguistics Plus*, 42, 93–110.

Othman, Z. (2010). The use of okay, right and yeah in academic lectures by native speaker lecturers: Their ‘anticipated’ and ‘real’ meanings. *Discourse Studies*, 12(5), 665–681.

Querol-Julián, M., & Bellés-Fortuño, B. (2010). The use of the pragmatic discourse markers and, so and okay in academic conference presentations. *Language Forum*, 36, 81–94.

Translated Thai References

Deepadung, S. (2009). *Introduction to pragmatics* (2nd ed.). Nakhon Pathom: Research Institute for Languages and Cultures of Asia, Mahidol University. [in Thai] [1]